

# Wijk-werken per streek in een andere structuur

Eric Van Hove, publicatiemedewerker

Jan Bart Van In, hoofdredacteur

Sinds 1 januari 2018 is op Vlaams niveau overgestapt van PWA naar wijk-werken. De organisatorische inbedding hiervan in West-Vlaanderen is nogal verscheiden. Ze krijgt in vijf regio's op een eigen(zinnige) manier gestalte. Sommige entiteiten zoals Midwest en Westhoek gaan qua takenpakket verder dan het organiseren van wijk-werken.

De PWA's, die in de loop van 2018 worden opgedoekt, opereerden bijna uitsluitend op gemeentelijk niveau via uniforme **vzw-structuren**. Het faciliteren van het wijk-werken gebeurt nu via **intergemeentelijke verenigingen** die een aantal steden en gemeenten groeperen. Gezien het nieuwe wijk-werken ook deel uitmaakt van een breder werkgelegenheidsbeleid (met op kop de activeringsdoelstelling) is deze op het eerste gezicht niet zo zichtbare verschuiving op langere termijn niet onbelangrijk. Het Vlaamse decreet wijk-werken laat de diverse regionale actoren de vrijheid om de (al dan niet nieuwe) juridische structuren die als regisseur voor het wijk-werken optreden, naar believen zelf te kiezen en in te vullen. En dat zullen we geweten hebben, want iedere regio in West-Vlaanderen bakt dan ook gretig zijn eigen broodje en legt zijn eigen accenten.

In de regio **Kortrijk** bijvoorbeeld heeft men – mede onder impuls van de Kortrijkse OCMW-voorzitter Philippe De Coene – het nieuwe wijk-werken ondergebracht in de reeds eerder (april 2015) opgerichte vereniging W13, afkorting van **Welzijn 13**. Dit is een bundeling van dertien OCMW's, met centrale zetel bij intercommunale **Leiedal**, die werk willen maken van een gezamenlijk sociaal welzijns- en zorgbeleid voor de regio. Dat omvat materies zoals leefloon, thuisloosheid, armoedebestrijding en sociale economie. Het **CAW (Centrum voor Algemeen Welzijnswerk)** van

**Zuid-West-Vlaanderen** is van bij de start een actieve partner in Welzijn 13. Niet toevallig zijn de dertien gemeenten-oprichters van W13 ook de vennoten achter Leiedal, de intercommunale voor economische en ruimtelijke streekontwikkeling. Pas in een latere fase (juni 2017) trad de gemeente **Wielsbeke** toe tot Welzijn 13, waarmee de naam van de vereniging eigenlijk compleet achterhaald is... Wielsbeke is echter ook oprichter en vennoot van wijk-werken regisseur Midwest en komt dus zo voor wat betreft de aansturing van het wijk-werken in een duo-positie. De inbreng van de deelgenoten-OCMW's bij W13 bestaat uit een jaarlijkse bijdrage van 0,50 euro per inwoner van de gemeente. De inbreng van de deelgenoot CAW bestaat uit de loonkost van twee personeelsleden, binnen het CAW vrijgesteld voor regionale opdrachten.

## Midwest op zijn best?

In de regio **Roeselare-Tielt** gooit men het over een andere boeg. Daar leefde al langer het gevoel dat de 'Midwest' in de provincie wat geprangd zat tussen de twee rivaliserende 'hoofdsteden' Brugge en Kortrijk, terwijl er in de eigen regio onbetwistbaar een heel eigen dynamiek zichtbaar werd. Regio Midwest voerde op eigen initiatief een regioscreening uit. In 2010 telde de regio 183 samenwerkingsverbanden, een beetje van het goede teveel. De lijst werd herleid tot 38 samenwerkingsverbanden, waarbij de gemeenten en steden zélf de touwtjes meer in handen wilden nemen.

De zestien steden en gemeenten in de regio Midden-West-Vlaanderen gingen dan ook voluit voor een versterkte samenwerking en op 22 december 2017 ondertekenden zij samen met de **intercommunale WVI** de oprichtingsakte van de **dienstverlenende vereniging (DVV) Midwest**. Deze structuur opereert, anders dan bij W13, met aandeelhouders (vennoten). Het vaste gedeelte van het maatschappelijke kapitaal van DVV Midwest bedraagt 35.000 euro. Elke gemeente is aandeelhouder van 80 aandelen met een totale waarde van 2.000 euro, de WVI tekende in op 120 aandelen. De rol van WVI in deze nieuwe structuur is die van een actieve partner.

Voorzitter van deze nieuwe entiteit werd **Kris Declercq**, burgemeester van Roeselare, ondervoorzitter is **Bert Maertens**, burgemeester van Izegem.

Ook hier is het wijk-werken ondergebracht in een veel breder geheel. Via de DVV Midwest wil de regio bijvoorbeeld intekenen op streekgerichte projectoproepen van de hogere overheid. Bovendien is er nu ook al sprake van het delen van personeel en van gezamenlijke aankopen, tot zelfs het uitwerken van een regionale visie rond economische ontwikkeling (The NEXT Midwest, zie foto), openbaar vervoer en mobiliteit. De DVV Midwest beoogt beleidsmatige samenwerking met alle partners op het terrein en sloot in die zin ook al een samenwerkingsovereenkomst af met de Provincie West-Vlaanderen en met het RESOC.



Dienstverlenende vereniging Midwest stelde eind juni 2018 The NEXT Midwest voor, een socio-economische beleidsvisie 2019-2024 voor de regio Roeselare-Tielt. (eigen foto)

### Westhoek komt uit zijn hoek

In de Westhoek sluiten ze aan op het model van Midwest. De Westhoek kent een lange traditie van samenwerking, vaak mede onder impuls of gefaciliteerd door de Provincie West-Vlaanderen. Westhoekoverleg op zich bestaat al sinds 1994. Daarnaast zijn er ook zeer veel vormen van samenwerking gegroeid. In 2015 gaf Westhoekoverleg aan dat de samenwerking tussen gemeenten in de Westhoek op een efficiëntere en transparantere manier diende te verlopen. Dat leidde recent tot de oprichting in Diksmuide van een nieuwe structuur voor intergemeentelijke samenwerking: de **dienstverlenende vereniging 'Westhoek'**, met maatschappelijke zetel in het stadhuis van **Diksmuide** (dus niet in de grootste centrumstad Ieper) en met zestien stichtende vennoten. Het vaste gedeelte van het maatschappelijke kapitaal van DVV Westhoek bedraagt 34.000 euro, en opnieuw – net zoals bij DVV Midwest – is elke deelnemende gemeente aandeelhouder van 80 aandelen. Ook hier speelt **intercommunale WVI** een identieke rol als aandeelhouder en operationele partner. Voorzitter van DVV Westhoek werd **Toon Vancoillie**, burgemeester van **Kortemark**.

### Andere 'perspectieven' in regio Oostende

In de regio Oostende leggen de betrokken gemeenten hun eigen accent via een ander type juridisch vehikel. Daar wordt het wijk-werken ingebed in de structuur van **Perspectief**. Die entiteit is in maart 2015 in het leven geroepen door zeven gemeenten rond en inclusief Oostende, als een interlokale vereniging zonder rechtspersoonlijkheid. Gangmaker hierbij was schepen **Michel Vincke** uit Gistel. Hoofddoel was om gezamenlijk een aantal projecten uit de sociale economie te stimuleren, maar een hoge vlucht kende dat niet. De komst van het wijk-werken geeft Perspectief sinds november 2017 een tweede adem onder de nieuwe vorm van een **project-vereniging met rechtspersoonlijkheid**. Anders dan de structuren bij Midwest en Westhoek is hier geen sprake van vennoten en aandelen, enkel van 'deelnemers'. **Johan Vandelanotte**, burgemeester van Oostende, trekt hier als voorzitter de kar met als objectief "de uitvoering van projecten die de tewerkstellingsgraad van kwetsbare groepen in het werkingsgebied verhogen en de aansluiting tussen de arbeidsmarkt en de kansengroepen verbeteren." Wijk-werken vormt daar evident een onderdeel van, maar ook projecten rond sociale economie blijven in het vizier van Perspectief.

### Wijk-Up of Wake Up?

Last but not least: voor de Brugse regio hebben tien lokale besturen besloten de krachten te bundelen om samen een interlokale vereniging voor wijk-werken op te richten. Zij het dan in dit specifieke geval (vooralsnog) zonder rechtspersoonlijkheid. Kwestie van de verscheidenheid in West-Vlaanderen extra in de verf te zetten (?). Het nieuwe samenwerkingsverband krijgt de naam **Wijk-Up** en de stad Brugge fungeert als behorende gemeente. De Brugse schepen **Minou Esquenet** is voorzitter.

Volgens de initiatiefnemers zal er nauw worden samengewerkt tussen de verschillende gemeenten en met de VDAB. De VDAB zet voor de Brugse regio alvast **vijf wijk-werkbemiddelaars** in. Zij staan in voor het matchen van de vragen van de gebruikers met de beschikbare wijk-werkers. Bij Wijk-Up beklemtoont men dat er voor de gebruikers van het systeem eigenlijk niet zoveel verandert in vergelijking met voorganger PWA.